

**2018 წლის 28 ოქტომბრის საქართველოს პარლამენტის
კორუფციის საკითხების განხილვის საქართველოს საპარლამენტო კორუფციის
და აღმოსავლეთის რეგიონის რეგიონალური ორგანიზაციის**

ქვეყნის (ეთიკის) კოდექსი

ქვემოთ ხელისმომწერი ორგანიზაციები,

აცნობიერებენ რა თავისუფალი და სამართლიანი არჩევნების მნიშვნელობას,

იზიარებენ რა საარჩევნო ადმინისტრაციის მოხელეებისა და ადგილობრივ დამკვირვებელ ორგანიზაციათა წარმომადგენლების პროფესიული და ეთიკური ნორმების დაცვის ვალდებულებას,

თანხმდებიან შემდეგზე:

2018 წლის 28 ოქტომბრის საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნებისთვის იხელმძღვანელებენ საქართველოს კანონმდებლობით, არჩევნების საერთაშორისოდ აღიარებული სტანდარტებით და წინამდებარე ქცევის კოდექსით:

I. ზოგადი დებულებები

- ხელს შეუწყობენ 2018 წლის 28 ოქტომბრის საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნების სამართლიანად და გამჭვირვალედ ჩატარებას, ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა პატივისცემის გზით;
- ხელს შეუწყობენ ძირითადი საარჩევნო პრინციპების განხორციელებას, რათა 2018 წლის 28 ოქტომბრის საქართველოს პრეზიდენტის არჩევნები ჩატარდეს საყოველთაო, თანასწორი, ფარული კენჭისყრის საფუძველზე, რომელიც უზრუნველყოფს ამომრჩევლის ნების თავისუფალ გამოვლენას;
- პატივს სცემენ კანონის უზენაესობას. ხელს შეუწყობენ საქართველოს საარჩევნო კანონმდებლობის განხორციელებას. საჭიროების შემთხვევაში, გამოიყენებენ უფლების აღდგენის და დაცვის მხოლოდ სამართლებრივ საშუალებებს;
- საარჩევნო პროცესის ეფექტიანად წარმართვის მიზნით იქნებიან მიუკერძოებელი და თავიანთ მოვალეობებს შეასრულებენ გამჭვირვალედ და ობიექტურად.

II. საარჩევნო ადმინისტრაცია

საქართველოს საარჩევნო ადმინისტრაცია, როგორც არჩევნების ორგანიზებასა და ჩატარებაზე პასუხისმგებელი ორგანო, იღებს ვალდებულებას იხელმძღვანელოს შემდეგი პრინციპებით:

- იყოს პოლიტიკურად ნეიტრალური, იმოქმედოს მხოლოდ კანონის ფარგლებში, არ მოექცეს პოლიტიკური გავლენის ქვეშ და არ ჩაერთოს პარტიათა პოლიტიკურ მოქმედებებში;

- უზრუნველყოს საარჩევნო სუბიექტების, ამომრჩევლებისა და საარჩევნო პროცესში ჩართული სხვა მხარეებისათვის თანაბარი და სამართლიანი გარემოს შექმნა;
- თავი აარიდოს ისეთ მოქმედებას, რომელიც შესაძლოა აღქმული იყოს რომელიმე პარტიისა თუ საარჩევნო სუბიექტის მხარდასაჭერად ან წინააღმდეგ ქმედებად;
- უზრუნველყოს ამომრჩევლებისა და საარჩევნო პროცესში ჩართული სხვა მხარეებისთვის, მათ შორის, ადგილობრივი დამკვირვებელი ორგანიზაციებისთვის, ინფორმაციის ხელმისაწვდომობა და საქმიანობის ღიაობა;
- უზრუნველყოს, კენჭისყრის შენობაში ყოფნის უფლების მქონე პირებისა (კენჭისყრის კაბინის გარდა) და საარჩევნო კომისიის სხდომაზე დასწრების უფლების მქონე პირებისათვის საარჩევნო პროცესისა და საარჩევნო კომისიის სხდომის მუშაობისთვის ხელის შეშლის გარეშე, ფოტოვიდეოგადაღების წარმოების შესაძლებლობა;
- დროულად აღკვეთოს შესაბამისი, კანონისმიერი რეაგირების გამოყენებით, კენჭისყრის შენობაში ყოფნის უფლების მქონე პირებისა და საარჩევნო კომისიის სხდომაზე დასწრების უფლების მქონე პირების მხრიდან აკრძალული ინფორმაციის ან მონაცემების ფოტოვიდეოგადაღების ან სხვაგვარი დამუშავების ისეთი მცდელობა, რომელიც/რომლებიც საარჩევნო კოდექსის თანახმად არ განეკუთვნება საჯარო ინფორმაციას, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ეს ფოტოვიდეოგადაღება ან დამუშავება გათვალისწინებულია კანონით;
- ხელი შეუწყოს საარჩევნო ადმინისტრაციის წარმომადგენელთა პროფესიულ განვითარებას, რათა საკუთარი ქცევით მოახდინონ მაღალი ეთიკური პრინციპების და უნარ-ჩვევების დემონსტრირება;
- იყოს ანგარიშვალდებული შესაბამისი ინსტიტუციებისა და ამომრჩევლების წინაშე და რეგულარულად წარადგინოს ანგარიში განუული საქმიანობების შესახებ;
- უზრუნველყოს ყველასათვის თანაბრად ხელმისაწვდომი, ინკლუზიური და სამართლიანი საარჩევნო გარემოს შექმნა;
- საარჩევნო მოხელემ არ მიიღოს საჩუქარი ან რაიმე სარგებელი პოლიტიკური პარტიის, ორგანიზაციისა ან იმ პირისაგან, რომელიც ჩართულია საარჩევნო პროცესში;
- საარჩევნო პერიოდში თავი აარიდოს ადგილობრივი თუ სახელმწიფო ხელისუფლების თანამდებობის პირებთან პირადი ხასიათის შეხვედრებსა და ვიზიტებს;
- ითანამშრომლოს დამკვირვებელი ორგანიზაციების წარმომადგენლებთან საფუძვლიან და კანონშესაბამის შენიშვნებზე დროული რეაგირებისა და საკითხის მოგვარების მიზნით;
- ხელი შეუწყოს დამკვირვებლების უფლებების თავისუფალ განხორციელებას საარჩევნო პერიოდში, მათ შორის, კენჭისყრის დღეს;
- არ დაუშვას დამკვირვებელთა დისკრიმინაცია და ხელი შეუწყოს თანაბარ პირობებში დამკვირვებელთა საქმიანობის სრულფასოვან განხორციელებას;
- საქმიანობისას იხელმძღვანელოს გადამონმებული და ზუსტი ინფორმაციით;
- მაქსიმალურად ხელმისაწვდომი გახადოს ამომრჩევლის მონაწილეობა საარჩევნო პროცესში, რათა მათ შეძლონ კანონმდებლობით მინიჭებული უფლებების გამოყენება კონკრეტულ გარემოში.

III. ადგილობრივი დამკვირვებელი ორგანიზაციები

ადგილობრივი დამკვირვებელი ორგანიზაციები, როგორც საარჩევნო პროცესში ჩართული მიუკერძოებელი და ნეიტრალური ინსტიტუტები, ვალდებულებას იღებენ, რომ იხელმძღვანელებენ შემდეგი პრინციპებით:

- საქმიანობით გამოხატონ პატივისცემა ადამიანის უფლებებისა და თავისუფლებების, საქართველოს კანონმდებლობის, საარჩევნო პროცესის დაკვირვების საერთაშორისოდ აღიარებული ვალდებულებების და სტანდარტების მიმართ;
- ობიექტურად და მიუკერძოებლად დააკვირდნენ საარჩევნო პროცესს, მათ შორის, კენჭისყრის დღეს;
- კეთილსინდისიერად აღასრულონ მათი უფლება-მოვალეობები;
- ხელი არ შეუშალონ ამომრჩევლის საარჩევნო უფლების განხორციელებას და ნების თავისუფალ გამოვლენას; პატივი სცენ საარჩევნო ადმინისტრაციის მიერ მსგავსი ფაქტების აღკვეთასთან დაკავშირებით მიღებულ გადაწყვეტილებებს;
- არ განახორციელონ ისეთი ქმედება, რომელიც შესაძლოა აღქმული იყოს რომელიმე საარჩევნო სუბიექტის მხარდამჭერ ან სანინააღმდეგო ქმედებად, მათ შორის, არ ატარონ საარჩევნო სუბიექტის სიმბოლიკა და ნიშანი;
- არ მიიღონ მატერიალური ფასეულობა ან მომსახურება საარჩევნო სუბიექტისგან ან/და მისი წარმომადგენლისგან;
- ხელი არ შეუშალონ საარჩევნო პროცესის ეფექტიანად წარმართვას და არ ჩაერიონ საარჩევნო კომისიების ფუნქციებსა და საქმიანობაში;
- ითანამშრომლონ საარჩევნო კომისიებთან იმ შესაძლო ხარვეზების გამოსასწორებლად და პოზიტიური ასპექტების გასაღრმავებლად, რომელიც ხელს შეუწყობს თავისუფალ და სამართლიან საარჩევნო გარემოს;
- საარჩევნო კომისიის გადაწყვეტილებებზე და საარჩევნო კანონმდებლობის დარღვევებზე რეაგირება მოახდინონ სამართლებრივი მექანიზმების გამოყენების გზით;
- აცნობონ საარჩევნო კომისიას მათ მიერ გამოვლენილი დარღვევების ან პრობლემების შესახებ. მათი განცხადებები უნდა იყოს გამყარებული შეძლებისდაგვარად გადამოწმებული ფაქტობრივი გარემოებებით;
- უზრუნველყონ ფოტოვიდეოგადაღება საარჩევნო პროცესისთვის და საარჩევნო კომისიის სხდომის მუშაობისთვის ხელის შეშლის გარეშე;
- მუშაობის პროცესში გაითვალისწინონ, რომ აკრძალულია ისეთი ინფორმაციის ან მონაცემების ფოტოვიდეოგადაღება ან სხვაგვარი დამუშავება, რომელიც/რომლებიც საარჩევნო კოდექსის თანახმად არ განეკუთვნება საჯარო ინფორმაციას, გარდა იმ შემთვევისა, როდესაც ეს ფოტოვიდეოგადაღება ან დამუშავება გათვალისწინებულია კანონით;

- უზრუნველყონ მათი დაფინანსების წყაროს, რაოდენობის და ფინანსური სახსრების აღრიცხვა-ანგარიშგების შესახებ ინფორმაციის გამჭვირვალობა;
- უზრუნველყონ საზოგადოებისთვის არჩევნების შესახებ ობიექტური ინფორმაციის მიწოდება, არჩევნების პროცესის შეფასება საერთაშორისო ვალდებულებებსა და სტანდარტებთან, ასევე საქართველოს კანონმდებლობასთან მიმართებაში. დასკვნებსა და ანგარიშებში ასახონ ობიექტური და შეძლებისდაგვარად დადასტურებული ინფორმაცია;
- საარჩევნო პროცესის შეფასებებისას მხედველობაში მიიღონ ყველა არსებითი გარემოება, გამოიჩინონ სიფრთხილე და თავი შეიკავონ საარჩევნო პროცესის შესახებ ნაჩქარევი დასკვნების გაკეთებისაგან.

მამარ მკვიანი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

საქართველოს ცენტრალური საარჩევნო კომისია

ლევან ნიქოშვილი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

საერთაშორისო გამჭვირვალობა - საქართველო

თეიმურაზ მამუკაძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

საქართველოს ახალგაზრდა იურისტთა ასოციაცია

თაია ჩიქოძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სამართლიანი არჩევნებისა და დემოკრატიის
საერთაშორისო საზოგადოება

ილია მსიგაძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

საერთო-სამოქალაქო მოძრაობა მრავალეროვანი საქართველო

ქ. ს. ხ.

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

განვითარებისა და დემოკრატიის ცენტრი

ილია გუგუშვილი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

საზოგადოებრივი დამცველი

ნინო ცყარიძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

ადამიანის უფლებათა ცენტრი

იხვანი ვაჩაი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

ახალგაზრდა მხარდებელი ლიგა

მედიკ ნიკოლოზი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

ქსენოფონის უნივერსიტეტი

მკვიანი თეიმურაზი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველო

ქანიკი ქვიციანი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველო

ქიანა ევანიანი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველო

ვალერი მარტოვილი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სსიპ „მძიმადი სასჯელის დასახელებებისა და
გუბერნიის მსახურის“

ნინო ჩხევიანი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სსიპ „საქართველოს მსახურის“

ნინო ჩხევიანი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სსიპ „საქართველოს მსახურის“

ქანიკი ქვიციანი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

საერთაშორისო გამჭვირვალობა საქართველო

ნუნუ ზილი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

მერი ქაბაძე

ახილ სიხიძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

ინფორმაციის უწყისი

ნინო ხუციშვილი

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

ქვემოთადად

ნინო სიხიძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელმწიფო ინფორმაციის

მ. ჩხეიძე-მუხომბე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელმწიფო ინფორმაციის

ქ. ბერიძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

ქვემოთადად

სახელმწიფო ინფორმაციის

ნინო ზედაძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელმწიფო ინფორმაციის

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

ნინო ზედაძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელმწიფო ინფორმაციის

ნინო ზედაძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელმწიფო ინფორმაციის

ნინო ზედაძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელმწიფო ინფორმაციის

ნინო ზედაძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელმწიფო ინფორმაციის

ნინო ზედაძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელმწიფო ინფორმაციის

ნინო ზედაძე

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელმწიფო ინფორმაციის

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა

სახელი, გვარი, ხელმოწერა